

Setkání zástupců škol s ministryní školství s paní Mgr. Kateřinou Valachovou

V pondělí 15. 2. 2016 se v Olomouci v aule Pedagogické fakulty UP uskutečnilo setkání zástupců vybraných škol s paní ministryní na téma **Inkluze a řešení některých problémů ve školství.**

Na jednání byli přítomní i představitelé a zástupci města Olomouce, děkan Pedagogické fakulty Univerzity Palackého, náměstkyně fakulty a zástupci MŠMT. Za Zlínský kraj byl přítomen PaedDr. Petr Navrátil.

Paní ministryně nejdříve shrnula dosavadní postup a záměr MŠMT v této oblasti a profesionálně vysvětlila problematiku inkluze. Hlavně se snažila uvést na pravou míru všechna tvrzení sdělovacích prostředků, která svou zkreslenou představou a špatnými argumenty dokázala u

veřejnosti laické i odborné vnutit špatný pohled na tuto problematiku. Vysvětlila podstatu inkluze a zdůraznila, že se nejedná o nějaké nové plošné zařazování postižených žáků do škol tak, jak média popisují. Inkluze je setrvalý stav, kdy žáci s určitými vadami jsou běžně zařazováni do škol. **Rozdíl je v tom, že do této doby nebyly na tyto žáky uvolněny peníze, a protože MŠMT chce tuto záležitost řešit, byla tato již déletrvající inkluze otevřena.**

Nehledě na to, že v současné době **přibývá dětí s potřebami individuálních plánů a s integrací.** Tyto děti jsou zařazovány do škol nebo do speciálních škol. Děti vyžadující zvláštní péči zůstávají i nadále ve speciálních školách a děti, které mají od PPP doporučení k individuální péči, chodí do základních škol. Nejedná se tedy o žádné rušení speciálních škol nebo přeřazování dětí ze speciálních škol do základních.

Učitelé, kteří se dětem v současné době věnují a uplatňují individuální přístup, nemají řadu prostředků na tuto péči a ani nejsou za tuto práci ohodnoceni. Stejně tak asistenti pedagoga, kteří jsou zařazeni v 5. platové třídě, mají velmi nízké ohodnocení. Z tohoto důvodu také počet asistentů chybí.

Prvním krokem paní ministryně bylo získat finance na pokrytí nákladů na tyto děti a možnost zajištění důstojných platových podmínek pro asistenty pedagoga, které jsou zajištěny v rámci některých podpůrných opatření.

Nutno podotknout, že použití podpůrných opatření bude ku prospěchu ostatních dětí a pozornost je věnována i dětem talentovaným. Vcelku se opatření ministryně školství v rámci podpůrných opatření týká všech dětí s cílem zlepšit stávající podmínky tak, aby byla usnadněna péče o integrovaného žáka a učitel se mohl více věnovat ostatním dětem.

Jsme svědky, že přibývá dětí s potřebami individuální péče, z mateřské školy k nám přicházejí děti s větším počtem odkladů. V loňském roce přišlo do školy z mateřské školy 20 dětí, byly 2 odklady. Téměř polovina žáků však měla špatnou výslovnost a špatný úchop a projevovala se značná roztěkanost a nesoustředěnost. Jeden žák z první třídy je v současné době navržen na integraci. Pro příští školní rok bylo zapsáno 23 žáků, z toho 4 jasné odklady, u třech se ještě zvažuje.

Jednání s paní ministryní a zástupci školství bylo velmi prospěšné pro zúčastněné a pevně věřím, že podmínky pro práci s dětmi vyžadující individuální přístup se díky podpůrným opatřenímlepší a práce asistentů pedagogů na škole usnadní práci učitelům.

Na internetu jsem našla nejčastěji kladené otázky a odpovědi. Pro zajímavost uvádím.

- ***Podle ministerstva se úvazky asistentů a jejich platy zvýší, jakmile zřizovatelé nebudou muset jejich plat doplňovat ze svých omezených zdrojů. A s tím se počítá. Očekává se však, že všichni lehce mentálně postižení nastoupí do běžných škol?***

Doporučení do běžné školy by neměly dostávat lehce mentálně postižené děti, u nichž bude zjištěna ještě nějaká další vada. Citlivě se má posuzovat, zda dítě s danou diagnózou bude schopné výuku v běžné škole i za všech podpůrných opatření zvládat. Děti se středně těžkým

a těžkým mentálním postižením se inkluze netýká, pokud o ni nebude rodič stát a poradenské zařízení dojde k závěru, že by s podpůrnými opatřeními mohlo být zařazeno do speciální třídy v běžné škole. Takový postup však resort nedoporučuje. Už nyní školská poradenská zařízení zpřesňují diagnózy, kvůli čemuž dochází i k úbytku počtu dětí s diagnózou lehké mentální postižení. Starší přístup umožňoval, že danou diagnózu dostalo někdy i dítě, které bylo v rodině zanedbáno, ale mělo šanci se rozvíjet.

Ruší se speciální školy?

Nikdy nebylo záměrem rušení speciálních škol a přeřazování všech handicapovaných do běžných škol. Děti se středním a těžkým zdravotním postižením nadále budou moci využívat speciálně mířené péče ve speciálních školách.

Ruší se praktické školy?

Po celé republice je 17 tzv. praktických škol, které soustřeďují čistě žáky s lehkým mentálním postižením. Přesnější diagnózy budou průběžně určovat, jaký typ vzdělání je s novými podpůrnými opatřeními pro žáka v jeho nejlepším zájmu. Nadále bude na rodičích rozhodnutí, zda budou chtít takto postižené děti integrovat v běžné třídě, nebo ve speciální třídě, nebo upřednostní „praktickou“ školu. Práva rodiče se posilují. Pokud rodič nesouhlasí s výsledkem vyšetření a doporučením školského poradenského zařízení, může nově požádat o revizní posudek. Je-li jeho dítě tzv. hraničním, tedy s IQ naměřeným kolem 70 bodů, bude rozhodovat sám, do jakého typu školy jej pošle. Často pak hraje roli přístup ředitelů škol. Když rodič vycítí, že jeho dítě není ve škole žádáno, do nepřátelského prostředí jej nepustí. Předpokládá se však, že školy ztratí obavy z integrace, jakmile se ukáže, že dostanou peníze na asistenta, speciálního pedagoga nebo školního psychologa a další podpory včetně speciálních pomůcek.

Jsou na to peníze?

Žádosti o peníze na platy asistentů posílají školy krajům. Devět procent těchto žádostí nebylo v minulosti vyslyšeno vůbec a ředitel sháněl peníze z jiných zdrojů, například z balíčku určeného na odměny pro učitele, což budilo ve školách zlou krev. Někdy si musel asistenta zaplatit rodič. V mnoha případech dostaly školy jen část požadovaných peněz. Nyní budou mít kraje povinnost splnit kompletní požadavky na prostředky pro asistenta. Peníze dodá ministerstvo.

Kraje však hlásí, že netuší, kolik požadavků se jim sejde. Ani ministerstvo nedokáže odhadnout, jak se budou rodiče rozhodovat, ale peníze pro kraje vypočítává podle toho, kolik žádostí bylo posíláno v minulosti. Kompletní údaje o záměrech rodičů má mít ministerstvo do konce května. Pro tento rok získala ministryně školství na tento účel půl miliardy korun.

Budou peníze i v budoucnu?

Peníze na asistenty pedagoga a další podpory pro nadané a handicapované žáky jsou nárokové. Letos už je ve státním rozpočtu pro tyto účely vyčleněno zhruba půl miliardy korun. Ministerstvo počítá s tím, že v roce 2017 bude potřebovat miliardu korun navíc, o rok později miliardu a půl.

Kdo může asistenta dělat?

Zájemce musí mít maturitu z pedagogického oboru a musí si doplnit rekvalifikační kurz nebo standardní vysokoškolské pedagogické vzdělání. V současnosti se plat asistenta pohybuje kolem deseti tisíc korun, což není motivační plat, ale pro studenta pedagogické školy už je to zajímavý přivýdělek spojený s praxí. Podle konkrétní náplně práce bude možné asistenta zařadit až do osmé tarifní třídy a jeho plat by se mohl při plném úvazku zvýšit v průměru na 16 tisíc. Často se asistenty stávají kantoři na penzi, kteří si tak polepší k důchodu. Podle ministerstva se úvazky asistentů a jejich platy zvýší, jakmile zřizovatelé nebudou muset jejich plat doplňovat ze svých omezených zdrojů. A s tím se počítá. Očekává se však, že v některých regionech nemusí být asistentů hned dostatek, postupně má jejich počet růst.

Závěr:

Velká diskuze svědčila o zájmu ředitelů škol a školských pracovníků o tuto problematiku, i proto, že byla podána věcně a kvalifikovaně.

Pedagogičtí pracovníci naší školy byli na pracovní poradě se záměry MŠMT seznámeni. Pokládám za důležité informovat i vás, rodiče, prostřednictvím našich webových stránek o této problematice. Pokud budete mít dotazy, kontaktujte vedení školy nebo vyučující.

Mgr. Eliška Flekačová, ředitelka školy